

Małżeństwa i rozwody

Związki małżeńskie

Liczba związków małżeńskich zawieranych w Podlaskim w roku 2004 przekroczyła nieznacznie 6 tysięcy i była niewiele niższa od tej, którą zarejestrowano rok wcześniej. W całkowitej liczbie małżeństw równej 6128 nieco ponad $\frac{3}{4}$ (4682) stanowiły związki wyznaniowe[1], a ich udział w łącznej liczbie zawartych małżeństw był taki sam jak w roku 2003 (76%). Zauważalne jest, że po gwałtownym spadku omawianego wskaźnika w roku 2001 (zawarto wówczas niemal 500 małżeństw mniej niż w roku 2000) mieszkańcy województwa zaczęli nieco częściej wkraczać na „nową drogę życia”.

W dalszym jednak ciągu obecna liczba małżeństw daleka jest od tych, które rejestrowano wcześniej, np. w roku 1999 i 2000.

Rysunek 21 Małżeństwa zawarte w województwie podlaskim

Zastanawiający jest fakt, iż podobny trend obserwowalny jest, kiedy analizuje się liczbę małżeństw zawieranych na terenie całego kraju. Wydaje się, iż tak duża liczba nowych związków małżeńskich w tym okresie mogła być w pewnym stopniu związana ze szczególną symboliką przełomu wieku. W kolejnych latach wahania w wysokości omawianego wskaźnika były bowiem istotnie mniejsze.

Zmniejszanie się liczby nowo zawartych związków małżeńskich obserwuje się w Polsce już od lat 90, a zmiany te, jak się wydaje, można wiązać z przyjmowaniem przez młodych ludzi odmiennych postaw życiowych. Objawiają się one przede wszystkim odkładaniem decyzji o małżeństwie ze względu na trudną sytuację ekonomiczną. Nie bez znaczenia jest również zmiana życiowych priorytetów, wśród których na pierwszym miejscu młodzież coraz częściej zaczyna lokować naukę, zdobywanie wykształcenia i poświęcanie się karierze zawodowej.

Rysunek 22 Liczba związków małżeńskich zawieranych w Polsce w ostatnich latach

Interesujące są różnice wieku, w jakim mężczyźni i kobiety najczęściej zawierali małżeństwa. Najwięcej kobiet wyszło za mąż w wieku 20-24 lat, mężczyźni odkładali decyzję o ożenku na później i decydowali się na wstąpienie na „nową drogę życia” najczęściej w wieku 25-29 lat. Na kolejnych wykresach zostaną zaprezentowane zmiany, jakie dało się zauważyć na przestrzeni ostatnich kilku lat, które jednoznacznie dowodzą, iż podejmowanie decyzji matrymonialnych z każdym rokiem ulega wydłużeniu. Takie zachowania typowe są zarówno dla mężczyzn, jak i kobiet. W końcu lat dziewięćdziesiątych mężczyźni żenili się najczęściej w wieku 20-24 lat (do tej grupy

wiekowej należało ponad 42% panów zawierających związki małżeńskie w latach 1998-1999). W roku 2000 dominowały dwie grupy wiekowe 20-24 oraz 25-29, z każdej z nich rekrutowało się po 38% mężczyzn zawierających wówczas małżeństwa. W nowym tysiącleciu zdecydowaną przewagą zaczęła odznaczać się grupa 25-29-latków, np. w roku 2004 to z tej grupy rekrutowało się 43% kawalerów stających na ślubnym kobiercu. Z każdym rokiem wzrastał również odsetek panów, którzy formalizowali związki w wieku 30-34 lat (od roku 1998 do 2004 o niecałe 3%).

Kobiety, jak to już wcześniej zaznaczono wychodziły za mąż zdecydowanie wcześniej niż mężczyźni. Różnice są widoczne już w przypadku najmłodszej z analizowanych grup wiekowych (do 19 roku życia), w której każdego roku kilka razy więcej kobiet niż mężczyzn decydowało się zawrzeć małżeństwo. Przez kolejne lata nie uległ zmianie przedział wiekowy, w którym kobiety najczęściej decydowały się na małżeństwo, jest to nieprzerwanie okres przypadający na lata 20-24. Zaznaczyć jednak należy, iż odsetek pań wychodzących za mąż w tym okresie życia ulega ciągłemu zmniejszaniu (od roku 1998 do końca 2004 spadł o ponad 7 punktów procentowych). Gwałtownie wzrasta natomiast odsetek kobiet podejmujących decyzję o zamążpójściu w wieku 25-29 lat (od 1998 do 2004 wzrost o ponad 10%). Stopniowo rośnie również udział wśród nowożeńców pań mających od 30 do 34 wiosen. Wzrost jest tu, co prawda, niewielki bo ledwie 2-procentowy, ale tendencja wzrostowa jest zauważalna. Co roku maleje również procent kobiet wychodzących za mąż przed ukończeniem 19 roku życia. Odsetek takich osób spadł w ciągu omawianego okresu (1998-2004) o ponad 5%, a tendencja spadkowa obserwowalna była rokrocznie.

Owe zjawiska można zauważyć na poniższych wykresach. Dla porównania umieszczone zostaną rysunki prezentujące opisywane kwestie w skali kraju.

Rysunek 23 Wiek zawierania małżeństw przez mężczyzn z województwa podlaskiego

Rysunek 24 Wiek zawierania małżeństw przez mężczyzn z terenu Polski

Skłonność do coraz późniejszego podejmowania decyzji matrymonialnych jest, jak się okazuje, typowa nie tylko dla województwa podlaskiego, ale całego kraju. Podczas gdy w roku 2000 wśród nowo zawartych małżeństw najwięcej było takich, w których mężczyźni mieli od 20 do 24 lat, to cztery lata później przedział wiekowy przesunął się wyraźnie w górę.

Rysunek 25 Wiek zawierania małżeństw przez kobiety z terenu województwa podlaskiego

Rysunek 26 Wiek zawierania małżeństw przez kobiety z terenu Polski

Rysunek 27 Liczba małżeństw zawartych w województwie podlaskim w 2004r.

podziałem na grupy wiekowe i płą

[1] Mianem „wyznaniowych” określa się związki zawarte w kościołach i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego.

